

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และพิจารณาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการนับศักราช และแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทยและสากล ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านเนื้อหา

1. อาจารย์ ดร.เรืองวิทย์ นนทภา	อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. อาจารย์สาโรจน์ สอาดเอี่ยม	อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. คุณครูอำไพภรณ์ จิตต์ระเบียบ	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียน กาวังวิทยาลั

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และพิจารณาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการนับศักราช และแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทยและสากล ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านเนื้อหาเทคโนโลยี

1. อาจารย์ ดร.เรืองวิทย์ นนทภา	อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. อาจารย์สาโรจน์ สอาดเอี่ยม	อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. คุณครูอำไพภรณ์ จิตต์ระเบียบ	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกาวังวิทยาลั

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และพิจารณาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. อาจารย์ ดร.เรืองวิทย์ นนทภา	อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. อาจารย์สาโรจน์ สอาดเอี่ยม	อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. คุณครูอำไพภรณ์ จิตต์ระเบียบ	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกาวังวิทยาลั

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และพิจารณาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการนับศักราช และแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทยและสากล ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านเครื่องมือแบบสอบถาม

1. อาจารย์ ดร.เรืองวิทย์ นนทภา	อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. อาจารย์สาโรจน์ สอาดเอี่ยม	อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. คุณครูอำไพภรณ์ จิตต์ระเบียบ	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกาวังวิทยาลั

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๐๖/ ๖.๑๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๐๓

4

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.เรืองวิทย์ นนทภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ช่วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เสนอขออนุมัติให้นางสาวธมล ไชยศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่อง การนับถักทอและแบ่งบุคคลวัยทางประวัติศาสตร์ไทยและสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๖" โดยมีรองศาสตราจารย์สมทรง บุญเลิศ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หนูม้วน ร่มแก้ว เป็นประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอกความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจ และให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือ ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูทธ วงศ์เป็ง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร. ๐๕๓-๔๕๕๕๕๕

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๐๖/ ๖.๑๗๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง

จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์สาโรจน์ สอาดเอี่ยม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางอรุณฉม ไซยศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยี วิชาการ ชื่อสารการศึกษากำทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การนับ, การลบ และแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทยและสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๓” โดยมีรองศาสตราจารย์สมพงษ์ บุญเลิศ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หนูม้วน ร่มแก้ว เป็นประธานและกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจ และให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประยุทธ์ วงศ์เปง)

กณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร. ๐๕๓-๘๕๕๕๕๕

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๐๖/ว. ๑๗๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์อัมไพกรณ์ จิตระเบียข

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางฉวีวรรณ ไชยศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การบัญชีรายละ แบ่งตามวัยทางประวัติศาสตร์ไทยและสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๓" โดยมีรองศาสตราจารย์ นงนิตย์ บุญเลิศ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หนูวัน ร่มแก้ว เป็นประธานและกรรมการคณาจารย์วิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงได้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ และให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ์ วงศ์แปง)

กณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ โทร. ๐๕๓-๘๔๕๕๕๕

ภาคผนวก ก

รายละเอียดเนื้อหา และแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1. รายละเอียดเนื้อหาที่ใช้ในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการนับศักราชและแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทยและสากล ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

มาตรฐาน ส 4.1

เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผลมาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐานการเรียนรู้
เข้าใจความหมายความสำคัญของการนับเวลาการแบ่งช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์และเทียบศักราชในระบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเข้าใจเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง

สาระสำคัญ
ประวัติศาสตร์สากลเป็นการศึกษาประวัติศาสตร์ของประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรปและอเมริกาซึ่งมีพัฒนาการมาเป็นเวลายาวนานมีเหตุการณ์สำคัญต่างๆเกิดขึ้นมากมาย ดังนั้นจึงมีการนับศักราชและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สำหรับช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์สำคัญร่วมกัน เพื่อความสะดวกในการศึกษาประวัติศาสตร์ ทำนองเดียวกันประวัติศาสตร์ไทยก็มีการนับศักราชและการแบ่งยุคสมัย เช่นเดียวกับประวัติศาสตร์สากล โดยมีทั้งส่วนที่เหมือนและแตกต่างกัน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เทียบศักราชแบบต่างๆได้
2. วิเคราะห์และเปรียบเทียบยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทยกับสากลได้
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของยุคสมัยทางประวัติศาสตร์กับเหตุการณ์สำคัญที่แสดงถึง

ความสัมพันธ์ในขณะต่อเนื่องของเวลาได้

สาระการเรียนรู้

1. การนับและเทียบศักราชไทยและสากล
2. หลักเกณฑ์การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทยและสากล
3. ตัวอย่างเหตุการณ์สำคัญแสดงความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของกาลเวลา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกการแบ่งยุคทางประวัติศาสตร์ได้
2. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบการนับศักราชแบบต่าง ๆ ได้
3. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบยุคประวัติศาสตร์ไทยกับยุคประวัติศาสตร์สากลได้
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของยุคประวัติศาสตร์กับเหตุการณ์สำคัญที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในความต่อเนื่องของประวัติศาสตร์ได้

รายละเอียดสาระการเรียนรู้เรื่อง การนับศักราชและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของไทย และสากล รายวิชา ประวัติศาสตร์ ประกอบไปด้วยสาระการเรียนรู้ ดังนี้

การนับและการเปรียบเทียบศักราชแบบไทย

การนับศักราช

ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์หรือแม้แต่สาขาวิชาอื่นๆ จะพบว่ามีการระบุเวลาเมื่อกล่าวถึงเหตุการณ์นั้น โดยระบุเป็นปีศักราช ซึ่งศักราชที่เรารู้จักจะแตกต่างกันออกไป ดังนั้นเราจึงควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีนับศักราชแบบต่างๆ ดังนี้

1. การนับศักราชแบบไทย

1.1 พุทธศักราช (พ.ศ.) เป็นศักราชทางพระพุทธศาสนา นิยมใช้ในประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ โดยไทยเริ่มนับพุทธศักราชที่ 1 (พ.ศ. 1) เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้ว 1 ปี ส่วนบางประเทศเช่น พม่า ศรีลังกา จะเริ่มนับพุทธศักราชที่ 1 ตั้งแต่ปีที่พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน สำหรับช่วงเวลาก่อนพุทธศักราชที่ 1 จะเรียกอวสานก่อนพุทธกาลหรือก่อน พ.ศ.

ทั้งนี้ ไทยเริ่มใช้การนับศักราชแบบพุทธศักราชในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายเป็นแบบอย่างของทางราชการตั้งแต่ พ.ศ. 2455 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา

1.2 มหาศักราช (ม.ศ.) จะมีพบหลายแห่งในหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย และสมัยอยุธยาจนถึง การนับมหาศักราชนี้ พระเจ้านิยกะแห่งราชวงศ์สุโขทัย กษัตริย์ผู้ครองนครราชธานีอินเดียนครตั้งขึ้น เริ่มภายหลังพุทธศักราชที่ 621 ปี ภายหลังได้เผยแพร่เข้ามาสู่บริเวณสุวรรณภูมิและประเทศไทยผ่านพวกพราหมณ์และพ่อค้าอินเดียที่เดินทางเข้ามาติดต่อค้าขายยังดินแดนแถบนี้ มหาศักราชพบกันมากในศิลาจารึกของไทยรุ่นเก่าๆ

1.3 จุลศักราช (จ.ศ.) ผู้ตั้งคือ โปปะสะอรหั้น หรือบุปะสะอรหั้นต์ หรือบุโพโสราหั้น (Popa Sawrahan) ซึ่งภายหลังได้ลาสิกขาออกมาเป็นกษัตริย์ขึ้นครองแผ่นดินพม่า จุลศักราชเริ่มภายหลัง

พุทธศักราช 1,181 ปี พบมากในศิลาจารึกและพงศาวดารต่างๆทั้งของล้านนา สุโขทัย อโยธยา และรัตนโกสินทร์ตอนต้น

1.4 รัตนโกสินทร์ศก (ร.ศ.) เริ่มนับปีที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงสถาปนากรุงเทพมหานครขึ้นเป็นราชธานีแห่งใหม่ของราชอาณาจักรไทย เมื่อ พ.ศ. 2325 เป็นรัตนโกสินทร์ศกที่ 1 ทั้งนี้ไทยเริ่มใช้การนับศักราชแบบรัตนโกสินทร์ศกใน พ.ศ. 2432 กลางรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 และเลิกใช้เมื่อ 2455 ต้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

2. การนับศักราชแบบสากล

2.1 คริสต์ศักราช (ค.ศ.) เป็นศักราชทางศาสนาคริสต์ ซึ่งมีผู้นิยมใช้กันเป็นจำนวนมากทั่วโลก โดยคริสต์ศักราชที่ 1 เริ่มนับตั้งแต่ปีที่พระเยซูคริสต์ประสูติ (ตรงกับ พ.ศ. 544) คำว่าคริสต์ศักราช ใช้อักษรย่อว่า ค.ศ. หรือ A.D. (Anno Domini: เป็นภาษาละติน แปลว่า ปีแห่งพระเจ้า) ระยะเวลาที่อยู่ก่อนคริสต์ศักราชลงไปจะเรียกว่า สมัยก่อนคริสต์ศักราช หรือก่อนคริสตกาล ใช้อักษรย่อว่าก่อน ค.ศ. หรือ B.C. (Before Christ)

2.2 ฮิจเราะห์ศักราช (ฮ.ศ.) เป็นศักราชทางศาสนาอิสลาม โดยยึดปีที่ท่านนบีมุฮัมมัดกระทำฮิจเราะห์ (Hijra แปลว่า การอพยพโยกย้าย) คือ อพยพจากเมืองเมกกะไปอยู่ที่เมืองเมดินะ ฮ.ศ. 1 ตรงกับ พ.ศ. 1165 ต่อมาคาลาดเคลื่อนเร็วขึ้น คือ 32 ปีครั้ง จะเพิ่มขึ้นเป็น 1 ปีไปเรื่อยๆ ปัจจุบันจะเทียบฮิจเราะห์ศักราชกับพุทธศักราช ต้องเอา 1122 ไปบวกหรือลบ

อย่างไรก็ตาม การนับศักราชแบบต่างๆ จึงกล่าวมาข้างต้นในบางกรณีบางเหตุการณ์ก็ไม่จำเป็นต้องนับอย่างละเอียด แต่อาจจะกล่าวหรือนับอย่างกว้างๆเป็นอย่างอื่นอีกก็ได้ ที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่ ทศวรรษ (รอบ 10 ปี) ศตวรรษ (รอบ 100 ปี) สหัสวรรษ (รอบ 1,000 ปี) ต้นศตวรรษ (ประมาณ 33 ปีแรกของศตวรรษ) ฯลฯ การนับเช่นนี้เป็นการบอกช่วงเวลาอย่างกว้าง โดยระบุศักราช

การเปรียบเทียบศักราช

การใช้ศักราชที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความสับสนไม่ชัดเจนในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยและสากล ดังนั้น การเทียบศักราชให้เป็นแบบเดียวกันจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาประวัติศาสตร์มาก เช่น ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ซึ่งครองราชย์สมบัติระหว่าง พ.ศ. 1822 - 1841 เมื่อเทียบเป็นค.ศ. จะเท่ากับ ค.ศ. 1279 - 2148 หรือในสมัยพระนเรศวรมหาราช ซึ่งครองราชย์สมบัติระหว่าง พ.ศ. 2133 - 2148 เมื่อเทียบเป็นค.ศ.จะเท่ากับ ค.ศ. 1470 - 1605 เป็นต้น

การเทียบศักราชได้คล่องจะทำให้เราเรียนประวัติศาสตร์ได้อย่างมีความหมายและเข้าใจมากขึ้น ซึ่งการเปรียบเทียบศักราชสามารถกระทำได้ง่ายๆ โดยนำตัวเลขผลต่างของอายุศักราชแต่ละศักราชมาบวกหรือลบกับศักราชที่เราต้องการ ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

หลักเกณฑ์การเทียบศักราช	
ม.ศ. + 621 = พ.ศ.	พ.ศ. - 621 = ม.ศ.
จ.ศ. + 1181 = พ.ศ.	พ.ศ. - 1181 = จ.ศ.
ร.ศ. + 2325 = พ.ศ.	พ.ศ. - 2325 = ร.ศ.
ค.ศ. + 543 = พ.ศ.	พ.ศ. - 543 = ค.ศ.
ช.ศ. + 1122 = พ.ศ.	พ.ศ. - 1122 = ช.ศ.
ในปัจจุบันศักราชใช้กันมาก คือ คริสต์ศักราชและพุทธศักราช เมื่อเทียบศักราชทั้งสองต้องใช้ 543 บวกหรือลบ แล้วแต่กรณี ถ้าเทียบได้คล่องจะทำให้เข้าใจประวัติศาสตร์ไทยหรือสากลได้ง่ายขึ้น	

2. การแบ่งช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ไทย

การนับเวลาเป็นศักราชดังที่กล่าวมา มีประโยชน์ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ได้เข้าใจและชัดเจน แต่ในบางกรณีที่เราไม่ต้องการจะระบุเวลาให้ชัดเจนแน่นอนตายตัวลงไป เราก็ไม่จำเป็นต้องระบุปีศักราชก็ได้ แต่ระบุลักษณะเด่นร่วมกันของเหตุการณ์แทนวิธีการเช่นนี้เรียกว่า “การแบ่งช่วงเวลาเป็นยุคสมัย” การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทยมีทั้งการแบ่งตามหลักสากลและแบบของไทย เพื่อให้เกิดความเข้าใจจะกล่าวถึงการแบ่งตามสากลก่อน ซึ่งจัดแบ่งได้ดังนี้

2.1 การแบ่งช่วงเวลาแบบสากล

2.1.1 สมัยก่อนประวัติศาสตร์ เป็นสมัยที่มนุษย์ยังไม่มีการประดิษฐ์ตัวอักษรขึ้นใช้ การศึกษาเรื่องราวของมนุษย์ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์จึงต้องอาศัยการวิเคราะห์ตีความจากหลักฐานโบราณคดีต่างๆ ได้แก่ เครื่องมือ เครื่องใช้ โครงกระดูก งานศิลปะ รูปแบบหรือวิถีการดำเนินชีวิต ซึ่งจะปรากฏอยู่ในแหล่งโบราณคดีต่างๆ ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ตามแบบสากล ยังแบ่งย่อยลงไปอีก โดยใช้หลักการดังนี้

1) แบ่งตามเทคโนโลยีการทำเครื่องมือเครื่องใช้ หลักเกณฑ์นี้ถือว่าเทคโนโลยีมีความสำคัญต่อพัฒนาการของมนุษย์ จึงนำมาใช้แบ่งสมัยก่อนประวัติศาสตร์ออกเป็น 2 ยุคประกอบด้วย

(1) ยุคหิน จะแบ่งย่อยออกเป็นยุคหินเก่า ยุคหินกลางและยุคหินใหม่ มีอายุประมาณ 500,000 ปี – 6,000 ปี ล่วงมาแล้ว

(2) ยุคโลหะ ครอบคลุมช่วงเวลาประมาณ 4,000 ปี – 1,500 ปีล่วงมาแล้ว สามารถแบ่งย่อยออกเป็นยุคสำริด และยุคเหล็กคือ ยึดถือเอาชนิดของโลหะที่มนุษย์นำมาใช้ประโยชน์เป็นหลักเกณฑ์การแบ่ง

2) แบ่งตามลักษณะการดำรงชีวิตของผู้คน สามารถจัดแบ่งย่อยได้อีก 3 ยุคด้วยกัน ดังนี้

(1) ยุคเร่ร่อนล่าสัตว์ เก็บหาอาหาร ยุคนี้จะครอบคลุมช่วงเวลาประมาณ 500,000 ปี – 6,000 ปีล่วงมาแล้ว

(2) ยุคหมู่บ้านเกษตรกรรม เป็นช่วงที่มนุษย์รู้จักการดำรงชีวิตด้วยการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ สังคมยุคนี้เกิดขึ้นเมื่อประมาณ 6,000 ปี – 2,500 ปีล่วงมาแล้ว

(3) ยุคสังคมเมือง เป็นช่วงที่ชุมชนพัฒนาเป็นสังคมเมือง มีลักษณะเป็นเมืองเล็กๆ สังคมแบบนี้จะถือกำเนิดขึ้นตั้งแต่เมื่อ 2,500 ปีล่วงมาแล้ว

อย่างไรก็ดีการกำหนดอายุของยุคหิน ยุคโลหะ ดังที่กล่าวมาเป็นการกำหนดในภาพรวม แต่ไม่ใช่ว่าทุกแห่งจะเริ่มและสิ้นสุดพร้อมกันในเวลาเดียวกัน บางแห่งอาจจะเริ่มและสิ้นสุดเร็วกว่าหรือช้ากว่ากันก็มี เพราะชุมชนของมนุษย์แต่ละแห่งมีความเจริญไม่เท่ากัน

ตารางการแสดงการแบ่งยุคสมัยก่อนประวัติศาสตร์ตามแบบสากล			
ประเภทของยุค	แบ่งตามเทคโนโลยีเครื่องมือเครื่องใช้	ช่วงระยะเวลาโดยประมาณ	ลักษณะการดำเนินชีวิต
ยุคหิน	ยุคหินเก่า	500,000 ปี – 10,000 ปี ล่วงมาแล้ว	มนุษย์ดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์ เก็บหาอาหาร อาศัยอยู่ในถ้ำ ใช้เครื่องมือหินที่ทำแบบหยาบ รู้จักเขียนภาพตามฝาผนังถ้ำ
	ยุคหินกลาง	10,000 ปี – 6,000 ปี ล่วงมาแล้ว	มนุษย์ดำรงชีวิตเหมือนมนุษย์ยุคหินเก่า รู้จักถลุงเครื่องปั้นดินเผา ประณีตมากขึ้น รู้จักทำเครื่องปั้นดินเผาที่มีลักษณะผิวเรียบมัน
	ยุคหินใหม่	6,000 ปี – 2,500 ปี ล่วงมาแล้ว	มนุษย์ในยุคนี้ดำรงชีวิตโดยการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ตั้งหลักแหล่งถาวร ทำเครื่องมือหินขัด ทำเครื่องปั้นดินเผา ทำเครื่องประดับ
	ยุคสำริด	4,000 ปี – 2,500 ปี ล่วงมาแล้ว	มนุษย์อาศัยอยู่เป็นชุมชนใหญ่ขึ้น ดำรงชีวิตด้วยการเพาะปลูก รู้จักปลูกข้าว มีการเลี้ยงสัตว์ เช่น วัว หมู ชีวิตความเป็นอยู่ดีกว่ายุคหินใหม่ รู้จักการทำสำริดเป็นเครื่องใช้เครื่องประดับ
ยุคโลหะ	ยุคเหล็ก	2,500 ปี – 1,500 ปี ล่วงมาแล้ว	การดำรงชีวิตเจริญและซับซ้อนกว่ายุคสำริด มีการติดต่อค้าขายกับอารยธรรมต่างแดน ทำให้ผู้คนมีความเจริญแตกต่างกัน มีการนำเหล็กมาทำเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ ซึ่งมีความคงทนกว่าสำริดใช้งานได้ดีกว่า

2.1.2 สมัยประวัติศาสตร์ สมัยประวัติศาสตร์เริ่มเมื่อนมนุษย์รู้จักคิดประดิษฐ์ตัวอักษร บันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวกับความเชื่อ กิจกรรม จึงทำให้เรารู้เรื่องราวที่ละเอียดชัดเจนมากขึ้น บันทึกในระยะแรกจะปรากฏอยู่บนกระดุก ไม้ไผ่ ผ้าไหม (ดั่งกรณีของจีน) แผ่นดินเหนียว ศิลา แผ่นทอง แผ่นเงิน ไบลาน กระดาษ อย่างไรก็ตาม บันทึกที่เป็นลายลักษณ์อักษรอาจไม่สมบูรณ์ หรือสูญหายถูกทำลายไป นักประวัติศาสตร์จำเป็นต้องใช้หลักฐานทางโบราณคดีมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล สมัยประวัติศาสตร์นิยมแบ่งเป็น

1) **ประวัติศาสตร์สมัยโบราณ** แต่ละประเทศเริ่มต้นและสิ้นสุดไม่พร้อมกัน ในกรณีประวัติศาสตร์สากลเริ่มต้นตั้งแต่อารยธรรมเมโสโปเตเมีย (Mesopotamia) อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไนล์ (Nile) อารยธรรมกรีก-โรมัน (Greek-Roman) สิ้นสุดใน พ.ศ. 1019 เมื่อกรุงโรมของอาณาจักรโรมันถูกพวกอนารยชนตีแตก

2) **ประวัติศาสตร์สมัยกลาง** เริ่มภายหลังกรุงโรมแตกใน พ.ศ. 1019 จนกระทั่ง พ.ศ. 1996 เมื่อพวกเติร์ก (Turk) ที่นับถือศาสนาอิสลามตีกรุงคอนสแตนติโนเปิล (ปัจจุบันคือเมืองอิสตันบูล ประเทศตุรกี) ของอาณาจักรโรมันตะวันออกแตก เป็นสมัยที่อารยธรรมหยุดชะงักในช่วงแรก และเริ่มเปลี่ยนแปลงในครั้งหลัง

3) **ประวัติศาสตร์สมัยใหม่** เริ่มภายหลังกรุงคอนสแตนติโนเปิลแตก จนสิ้นสุดสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ใน พ.ศ. 2488 เป็นสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงมากมายทั้งด้านศาสนา (มีการปฏิรูปศาสนา) ด้านการปกครอง (เกิดแนวคิดเสรีนิยม ประชาธิปไตย และคอมมิวนิสต์) เศรษฐกิจ (มีการขยายการค้า แสวงหาดินแดนใหม่ตั้งเป็นอาณานิคม ปฏิวัติอุตสาหกรรม)

4) **ประวัติศาสตร์ร่วมสมัย** หลังจากสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงปัจจุบันเป็นสมัยที่โลกมีความก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วยิ่งกว่าสมัยใดๆ โดเฉพาะเครื่องมือสารสนเทศ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ทำให้การติดต่อในโลกเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็วมาก

การแบ่งยุคสมัยดังที่กล่าวมาใช้น้อย่างแพร่หลาย ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น โดยไม่ต้องกล่าวถึงเวลาที่เป็นศักราช เช่น ในประวัติศาสตร์สมัยใหม่โลกมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านคมนาคม มีเรือกล รถไฟ เป็นต้น จึงทำให้เรารู้ว่าคำพูดนี้หมายถึงช่วงเวลาใด โดยไม่ต้องระบุศักราชอย่างไรก็ดี ในประวัติศาสตร์ไทยไม่ค่อยนิยมใช้ แต่จะใช้อาณาจักรหรือราชธานีเป็นตัวกำหนด

2.2 การแบ่งช่วงเวลาตามแบบไทย

การแบ่งช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ไทยมีทั้งสอดคล้องและแตกต่างไปจากแบบสากล ในส่วนที่สอดคล้องหรือเหมือนกับแบบสากล ก็คือ ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่แบ่งเป็นยุคหินและยุคโลหะ แต่พอมาถึงสมัยประวัติศาสตร์ นักประวัติศาสตร์ไทยจะไม่นิยมแบ่งเป็นสมัยโบราณ สมัยกลาง สมัยใหม่ และร่วมสมัย แต่จะจัดแบ่งให้เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย ซึ่งภาพรวมการแบ่งช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ไทยจะนิยมใช้รูปแบบดังต่อไปนี้

2.2.1 แบ่งตามสมัย การแบ่งออกเป็นสมัยจะแบ่งอย่างกว้างๆ ออกเป็นสมัยก่อนประวัติศาสตร์ และสมัยประวัติศาสตร์ ดังนี้

1.) สมัยก่อนประวัติศาสตร์ มีอายุตั้งแต่ 700,000 ปี – 1,400 ปีล่วงมาแล้ว สำหรับสมัยก่อนประวัติศาสตร์ก็ยังแบ่งย่อยออกเป็นยุคหิน (ยุคหินเก่า หินกลาง และหินใหม่) และยุคโลหะ (สำริดและเหล็ก) ทั้งนี้ได้มีการค้นพบหลักฐานทางโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ทั่วภูมิภาคของประเทศไทย

2.) สมัยประวัติศาสตร์ อันเป็นสมัยที่ผู้คนบนผืนแผ่นดินไทยได้เข้ามาบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นครั้งแรก ดินแดนที่เป็นประเทศไทยเข้าสู่สมัยประวัติศาสตร์เมื่อปลายพุทธศตวรรษที่ 12 โดยใช้อายุจารึกซึ่งพบที่ปราสาทเขาน้อย จังหวัดสระแก้ว เป็นเกณฑ์กำหนดเพราะปรากฏศักราชชัดเจน สมบูรณ์ ตรงกับ พ.ศ. 1180 และพบจารึกร่วมสมัยกับจารึกเขาน้อย เช่น จารึกศรีเทพ แต่ศักราชไม่สมบูรณ์ อนึ่ง มีการพบเหรียญที่มีตัวอักษรพยางค์ได้ มีอายุประมาณ พ.ศ. 800 ซึ่งเป็นไปได้ว่าเป็นที่พ่อค้าหรือชาวต่างชาตินำมาจากที่อื่น ไม่ใช่คนบนผืนแผ่นดินไทยทำขึ้น จึงไม่ถือว่าเป็นการเริ่มสมัยประวัติศาสตร์

ตารางการแสดงการแบ่งยุคตามสมัย

ชื่อเรียกสมัย	การแบ่งยุคย่อย		ช่วงระยะเวลา
สมัยก่อนประวัติศาสตร์	ยุคหิน	ยุคหินเก่า	
		ยุคหินกลาง	
		ยุคหินใหม่	
	ยุคโลหะ	ยุคสำริด	
		ยุคเหล็ก	
สมัยประวัติศาสตร์	มีวิธีการแบ่งที่หลากหลาย		ดินแดนไทยเข้าสู่สมัยประวัติศาสตร์เมื่อประมาณพุทธศตวรรษที่ 12

2.2.2 แบ่งตามอาณาจักร เรื่องราวในประวัติศาสตร์ไทยก่อนหน้าที่จะมีอาณาจักรสุโขทัยเกิดขึ้นใน พ.ศ. 1792 นั้น ดินแดนในประเทศไทยได้มีอาณาจักรต่างๆ เกิดขึ้นมาก่อนแล้ว และได้เสื่อมสลายลงไป หลังจากนั้นก็มีอาณาจักรใหม่เกิดขึ้นมาอีก บรรดาอาณาจักรเหล่านั้นมีช่วงเวลาดำรงอยู่ตามหลักฐานทางด้านโบราณคดี ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งยุคสมัยได้ ดังตัวอย่างที่ปรากฏในตาราง

ตารางแสดงการแบ่งยุคสมัยตามอาณาจักร

ชื่อเรียกยุคสมัย	อาณาจักรหรือแคว้น	ช่วงระยะเวลา (ประมาณพุทธศตวรรษ)
สมัยทวารวดี	ทวารวดี	11 - 16
สมัยลพบุรี (ลพบุรี)	ลพบุรี	12 - 18
สมัยศรีวิชัย	ศรีวิชัย	13 - 19
สมัยตามพรลิงก์	ตามพรลิงก์	13 - 18

2.2.3 แบ่งตามราชธานี การแบ่งยุคสมัยตามราชธานี หมายถึง การยึดถือเอาช่วงเวลาที่มีเมืองใดเมืองหนึ่งเป็นราชธานีหรือเป็นศูนย์กลางการปกครองของอาณาจักรหรือแคว้นมาเป็นเกณฑ์ และเมื่อราชธานีนั้นหมดความสำคัญ ล่มสลาย หรือเปลี่ยนแปลงราชธานีใหม่ ก็หมายถึง ยุคสมัยประวัติศาสตร์ในช่วงนั้นๆ ได้สิ้นสุดลงตามไปด้วย

ตารางแสดงการแบ่งยุคสมัยตามราชธานี

ชื่อเรียกยุคสมัย	อาณาจักรหรือแคว้น	ช่วงระยะเวลา (ประมาณพุทธ ศักราช)
สมัยสุโขทัย	กรุงสุโขทัย	พ.ศ. 1792 - 2006
สมัยอยุธยา	กรุงศรีอยุธยา	พ.ศ. 1893 - 2310
สมัยธนบุรี	กรุงธนบุรี	พ.ศ. 2310 - 2325
สมัยรัตนโกสินทร์	กรุงเทพมหานคร หรือกรุงรัตนโกสินทร์	พ.ศ. 2325 - ปัจจุบัน

2.2.4 แบ่งตามราชวงศ์ เนื่องจากประวัติศาสตร์ไทยผูกพันอยู่กับพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นพระเจ้าแผ่นดินและเจ้าชีวิตของชนเผ่าไทยมาตั้งแต่โบราณกาล ขณะเดียวกัน บางช่วงเวลาได้มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองถึงขั้นผลัดเปลี่ยนกษัตริย์องค์ใหม่ก็หลายครั้ง การเปลี่ยนแผ่นดินซึ่งบางครั้งเป็นการเริ่มต้นราชวงศ์ใหม่ ด้วยเหตุนี้เพื่อความสะดวกในการแบ่งสมัยประวัติศาสตร์ไทย จึงเอาชื่อราชวงศ์ที่ขึ้นมาปกครองบ้านเมืองในช่วงเวลานั้นๆ มาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งยุคสมัยด้วย ดังตัวอย่างในตาราง

ตารางแสดงการแบ่งยุคสมัยตามราชวงศ์

ชื่อเรียกตามยุคสมัย	ราชธานี	ปฐมกษัตริย์ ของราชวงศ์	ช่วงระยะเวลา ของราชวงศ์
สมัยราชวงศ์พระร่วง	สุโขทัย	พ่อขุนศรีอินทราทิตย์	พ.ศ. 1792 - 2006
สมัยราชวงศ์อู่ทอง	อยุธยา	สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง)	พ.ศ. 1893 - 1915 และพ.ศ. 1931 - 1952
สมัยราชวงศ์สุพรรณภูมิ	อยุธยา	สมเด็จพระบรมราชาธิราช ที่ ๑ (ขุนหลวงพองั่ว)	พ.ศ. 1915 - 1931 และ พ.ศ. 1952 - 2112
สมัยราชวงศ์สุโขทัย	อยุธยา	สมเด็จพระมหาธรรมราชา	พ.ศ. 2112 - 2172
สมัยราชวงศ์ปราสาท ทอง	อยุธยา	สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง	พ.ศ. 2172 - 2231
สมัยราชวงศ์บ้านพลู หลวง	อยุธยา	สมเด็จพระเอกทราชา	พ.ศ. 2231 - 2310
สมัยพระบรมราชวงศ์ จักรี	กรุงเทพ มหานคร	พระบาทสมเด็จพระพุทธ ยอดฟ้า - จุฬาโลกมหาราช	พ.ศ. 2325 - ปัจจุบัน

การใช้เวลามาตรฐานของไทย

การใช้เวลามาตรฐานของไทยนั้นเริ่มขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 โดยพระองค์ได้มีประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกากำหนดว่า “ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2463 ให้ใช้อัตราสำหรับกรุงสยามทั่ว พระราชอาณาจักรเป็น 7 ชั่วโมง ก่อนเวลากรีนิช ในเมืองอังกฤษ” การกำหนดเวลามาตรฐานนี้ก็เพื่อให้เทียบเวลากับประเทศอื่นๆ ได้สะดวก

2.2.5 แบ่งตามรัชกาล การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทยที่นิยมใช้อีกอย่างหนึ่งคือแบ่งตามรัชกาล ซึ่งหมายถึงในสมัยที่พระมหากษัตริย์พระองค์นั้นๆ ทรงครองราชย์สมบัติอยู่ ทำให้เกิดความเข้าใจขอบเขตช่วงเวลาที่ศึกษาได้เป็นอย่างดี และทำให้ช่วงเวลาไม่ยาวนานเกินไป ไม่เหมือนกับการแบ่งยุคสมัยตามราชธานีหรือตามราชวงศ์ หรือกล่าวอย่างง่าย ๆ ได้ว่า เป็นการแบ่งย่อย

เหตุการณ์ หรือช่วงเวลาในประวัติศาสตร์ที่ยาวนานให้สั้นลง เพื่อสะดวกแก่การศึกษาทำความเข้าใจ
ดังตัวอย่างในตาราง

ตารางแสดงการแบ่งยุคสมัยตามรัชกาล

ชื่อเรียกยุคสมัย	ช่วงระยะเวลา (พ.ศ.)	ยุคสมัยตามราชวงศ์	ยุคสมัยตามราช ธานี
สมัยพ่อขุนรามคำแหง	พ.ศ. 1822 – 1841	สมัยราชวงศ์พระร่วง	สมัยสุโขทัย
สมัยสมเด็จพระนารายณ์ มหาราช	พ.ศ. 2199 - 2231	สมัยราชวงศ์ปราสาททอง	สมัยอยุธยา
รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระ จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	พ.ศ. 2411 - 2453	สมัยพระบรมราชวงศ์จักรี	สมัย รัตนโกสินทร์

นอกเหนือจากการนำเอาชื่อกษัตริย์ หรือรัชกาลมาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งสมัย
ประวัติศาสตร์ของไทยแล้ว ในสมัยรัตนโกสินทร์หรือสมัยพระบรมราชวงศ์จักรี ก็ได้นำเอาลำดับ
ของรัชกาลที่ขึ้นมาปกครองแผ่นดินมาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งด้วย ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการทำความเข้าใจ
และเรียกขาน ดังตัวอย่างในตาราง

ตารางการแบ่งยุคสมัยตามลำดับรัชกาล

ชื่อเรียกยุคสมัย	ยุคสมัยตามรัชกาล	ช่วงระยะเวลา (พ.ศ.)
สมัยรัชกาลที่ 1	รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช	พ.ศ. 2325 - 2325
สมัยรัชกาลที่ 2	รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย	พ.ศ. 2352 – 2367
สมัยรัชกาลที่ 3	รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว	พ.ศ. 2367 – 2394
สมัยรัชกาลที่ 4	รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	พ.ศ. 2394 – 2411
สมัยรัชกาลที่ 5	รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	พ.ศ. 2411 - 2453

2.2.6 แบ่งตามการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ในประวัติศาสตร์การเมืองไทย มีการ
เปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งสำคัญที่สุดเกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2475 โดยคณะราษฎรได้ทำการยึดอำนาจ

เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ ดังนั้น จุดเวลาที่แบ่งยุคสมัยของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองคือวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 จึงถูกนำมาใช้แบ่งยุคสมัยประวัติศาสตร์ไทยด้วย ซึ่งสามารถแบ่งอย่างกว้างๆ ได้เป็น 2 สมัย ดังตัวอย่างในตาราง

ตารางแสดงการแบ่งยุคสมัยตามการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

ชื่อเรียกยุคสมัย	ช่วงระยะเวลา
1. สมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์	ตั้งแต่เริ่มแรกถึงเมื่อมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย 24 มิถุนายน 2475
2. สมัยประชาธิปไตยหรือสมัยรัฐธรรมนูญ	24 มิถุนายน 2475 – ปัจจุบัน

2.2.7 แบ่งตามการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทย บางครั้งได้ใช้การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมมาเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง คือ สมัยที่ยังใช้วัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเอง ยังมีได้รับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาปรับใช้อย่างกว้างขวาง หรือ วัฒนธรรมตะวันตกยังมีอิทธิพลต่อสังคมไม่ไทยมากนัก กับสมัยหลังมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมไปสู่ความทันสมัยตามตะวันตก

ตารางแสดงการแบ่งยุคสมัยตามการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม

ชื่อเรียกยุคสมัย	ช่วงระยะเวลา
สมัยโบราณ	สมัยเริ่มต้นประวัติศาสตร์ไทย – สมัยเริ่มรับวัฒนธรรมตะวันตก (ในช่วงรัชกาลที่4)
สมัยใหม่	สมัยเริ่มรับวัฒนธรรมตะวันตก - ปัจจุบัน

2.2.8 แบ่งตามรัฐบาลบริหารประเทศ ในสมัยประชาธิปไตย พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแห่งราชอาณาจักรไทย แต่ทรงใช้พระราชอำนาจทางด้านบริหารผ่านทางคณะรัฐมนตรี มีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล ดังนั้น การแบ่งยุคสมัยประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตยจึงแบ่งย่อยออกไปตามแต่ละรัฐบาล โดยใช้นายกรัฐมนตรีผู้เป็นหัวหน้าบริหารประเทศ หรือคณะรัฐบาลมาเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง ดังตัวอย่างในตาราง

ตารางแสดงการแบ่งยุคสมัยตามรัฐบาลบริหารประเทศ

ชื่อเรียกยุคสมัย	ช่วงระยะเวลา
สมัยรัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์	กุมภาพันธ์ 2502 – ธันวาคม 2506
สมัยรัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร	ธันวาคม 2506 – ตุลาคม 2516
สมัยรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์	มีนาคม 2523 – สิงหาคม 2531
สมัยรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ	สิงหาคม 2531 – กุมภาพันธ์ 2534
สมัยรัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน (1)	มีนาคม 2534 – กันยายน 2535
สมัยรัฐบาลนายชวน หลีกภัย (1)	กันยายน 2535 – พฤษภาคม 2539
สมัยรัฐบาลนายชวน หลีกภัย (2)	พฤศจิกายน 2540 – พฤศจิกายน 2543
สมัยรัฐบาล ดร.ทักษิณ ชินวัตร	กุมภาพันธ์ 2544 – ปัจจุบัน

การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทย สามารถแบ่งได้หลายแบบ แต่ที่นิยมใช้กันมากจะเป็นไปตามแบบอย่างที่กล่าวมาข้างต้น สำหรับหลักการว่าจะใช้รูปแบบใดในการกล่าวถึงเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์นั้น มิได้มีข้อกำหนดอย่างแน่ชัด ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้แบ่งมากกว่า

3. ตัวอย่างการแบ่งศักราชในหลักฐานทางประวัติศาสตร์

ในการศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย จะพบการใช้ศักราชหลายอย่างดังที่กล่าวมาแล้ว ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างศักราชในหลักฐานประวัติศาสตร์ไทย

มหาศักราช (ม.ศ.)

“๑๒๐๕ ศก ปีมะแม พ่อขุนรามคำแหง หาใคร่ใจในใจ แลใส่ลายสือไทยนี้...”

ที่มา : ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ด้านที่ ๔

ปี ๑๒๐๕ เป็นการนับแบบมหาศักราช เมื่อเทียบเป็น พ.ศ. บวกด้วย

๖๒๑ = พ.ศ. ๑๘๒๖

เป็นปีที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐ์อักษรไทย

4. การเทียบเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์

การศึกษาประวัติศาสตร์ที่จะทำให้เกิดความเข้าใจประวัติศาสตร์ได้ดียิ่งขึ้น วิธีการอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญก็คือการรู้จักเทียบเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ของประเทศที่เราศึกษากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเดียวกันหรือใน โลก การเทียบเหตุการณ์ที่นักเรียนจะได้ศึกษาในชั้นนี้ มีดังต่อไปนี้

4.1 การเทียบเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ไทย

แม้ว่าประเทศไทยจะไม่ได้มีอายุยืนยาวเท่าประวัติศาสตร์จีน หรืออินเดีย แต่ก็มี ความเก่าแก่กว่าหลายชาติ ดังนั้น ในช่วงเวลาร่วมพันปีในประวัติศาสตร์ไทย จึงมีเหตุการณ์เกิดขึ้นมากมาย การลำดับเหตุการณ์สำคัญจะช่วยให้เข้าใจและจดจำเหตุการณ์สำคัญได้ดีขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

4.2 การเทียบเหตุการณ์สำคัญของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นดินแดนเก่าแก่และมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ดังนั้น ในภูมิภาคนี้จึงมีเหตุการณ์สำคัญต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย ดังจะยกตัวอย่างให้เห็นพอสังเขป ดังนี้

ตารางตัวอย่างแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียง

ช่วงเวลา	เหตุการณ์สำคัญ
พ.ศ. 432 – 1482	เวียดนามอยู่ภายใต้ปกครองของจีน
พุทธศตวรรษที่ 13	ก่อตั้งอาณาจักรเวียตญั๊ว สร้างบุโรพุทโธ
พุทธศตวรรษที่ 14	พระเจ้าชาวมันที่ 2 รวมอาณาจักรขอม
พุทธศตวรรษที่ 15	ยโสธรบันทึ 1 สร้างเมืองพระนคร
พ.ศ. 1552 – 1768	ราชวงศ์ลี (Ly) ปกครองเวียดนาม
พ.ศ. 1587 – 1630	สมัยพระเจ้าอนิรุทธรวมพม่า
พ.ศ. 1656 – 1693	พระเจ้าสุริยวงษ์ที่ 2 สร้างปราสาทนครวัด
พ.ศ. 1725 – 1762	พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ สร้างเมืองนครธม
พ.ศ. 1800 – 1๘26	พวกมองโกลรุกรานเวียดนาม
พ.ศ. 1830	พวกมองโกลชนะพุกาม
พ.ศ. 2054	โปรตุเกสยึดครองมะละกา
พ.ศ. 2064	มาเจลแลนเดินทางรอบ โลกถึงฟิลิปปินส์ และสเปนยึดครองฟิลิปปินส์

พ.ศ. 2184	ฮอลันดายึดมะละกาจากโปรตุเกส
พ.ศ. 2362	อังกฤษเข้าเกาะสิงคโปร์
พ.ศ. 2367 – 2369	สงครามพม่า – อังกฤษครั้งที่ ๑
พ.ศ. 2394	สงครามพม่า – อังกฤษครั้งที่ ๒
พ.ศ. 2405	ฝรั่งเศสยึดครองเวียดนามตอนล่าง (โคชินไชนา)
พ.ศ. 2428	สงครามพม่า – อังกฤษครั้งที่ ๓ พม่าเสียเอกราช ฝรั่งเศสได้ เวียดนามตอนเหนือ (ตังเกี๋ย) และตอนกลาง (อันนัม)
พ.ศ. 2441	สหรัฐอเมริกายึดครองฟิลิปปินส์
พ.ศ. 2451	อังกฤษได้ ๔ รัฐมลายูจากไทย
พ.ศ. 2484 – 2488	สงครามมหาเอเชียบูรพา และญี่ปุ่นยึดครองเบงกอลตะวันออก เฉียงใต้
พ.ศ. 2489	ฟิลิปปินส์ได้เอกราชจากสหรัฐอเมริกา
พ.ศ. 2491	พม่าได้เอกราชจากอังกฤษ
ช่วงเวลา	เหตุการณ์สำคัญ
พ.ศ. 2492	อินโดนีเซียได้เอกราชจากเนเธอร์แลนด์
พ.ศ. 2497	ลาว กัมพูชา และเวียดนาม ได้เอกราชจากฝรั่งเศส
พ.ศ. 2500	มลายูได้เอกราชจากอังกฤษ
พ.ศ. 2506	ก่อตั้งมาเลเซีย
พ.ศ. 2508	สิงคโปร์แยกจากมาเลเซีย ก่อตั้งเป็นประเทศสิงคโปร์
พ.ศ. 2527	บรูไนได้เอกราชจากอังกฤษ
พ.ศ. 2545	ติมอร์ตะวันออกได้เอกราชจากอินโดนีเซีย

5. สรุป

ประวัติศาสตร์เป็นเรื่องราวของมนุษย์ที่ซ้อนไปในอดีตที่ยาวนาน แม้ว่าประวัติศาสตร์ไทยจะไม่ยาวนานมากเหมือนกับบางชาติ เช่น จีน แต่ก็เป็นเรื่องสับสนและยุ่งยากมาก ถ้าไม่มีการแบ่งยุคสมัย ไม่มีจรรยาบรรณเวลาเป็นศักราช ดังนั้น ในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย จึงมีการแบ่งยุคสมัยประวัติศาสตร์ไทยเป็นสมัยใหญ่ๆ คือ สมัยก่อนประวัติศาสตร์ และสมัยประวัติศาสตร์ โดยที่แต่ละสมัยยังมีการแบ่งย่อยลงไปอีก เพื่อให้เข้าใจชัดเจนกับสภาพความเปลี่ยนแปลงและความต่อเนื่องของเหตุการณ์ได้ดียิ่งขึ้น แต่การแบ่งยุคสมัยเพียงอย่างเดียว ยังอาจก่อให้เกิดความไม่เข้าใจตรงกันได้ ดังนั้น จึงมีการใช้ศักราชเข้ามาช่วย ศักราชในประวัติศาสตร์ใช้กันหลายอย่าง ทั้งมหา

ศักราช จุลศักราช พุทธศักราช รัตนโกสินทร์ศก นอกจากนี้ยังมีศักราชอื่นๆ ที่ชาวต่างชาตินิยมใช้เมื่อเขาเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับเมืองไทย เช่น คริสต์ศักราช ฮิจเราะห์ศักราช เป็นต้น ศักราชทั้งหลายมีการนับแตกต่างกัน เช่น ค.ศ. น้อยกว่า พ.ศ. 543 ปี จ.ศ. น้อยกว่า พ.ศ. 1,081 ปี ดังนั้น ถ้าเราเข้าใจและสามารถใช้ศักราชทั้งหลายได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้อง จะช่วยทำให้เทียบศักราชได้รวดเร็ว ย่อมจะช่วยให้นักเรียนเรียนประวัติศาสตร์ได้อย่างมีความหมายและทำให้จดจำได้ดีขึ้น

2. แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

แบบทดสอบก่อนเรียน

1. รัตนโกสินทร์ศก (ร.ศ.) เริ่มใช้ในสมัยใด
 - ก. รัชกาลที่ 1
 - ข. รัชกาลที่ 2
 - ค. รัชกาลที่ 3
 - ง. รัชกาลที่ 4
2. ฮิจเราะห์ศักราช (ฮ.ศ. 1) เริ่มเมื่อใด
 - ก. พระนบีมุฮัมมัดประสูติ
 - ข. พระนบีมุฮัมมัดสวรรคต
 - ค. พระนบีมุฮัมมัดอพยพออกจากเมืองเมกกะ
 - ง. พระนบีมุฮัมมัดอพยพออกจากเมืองมดีนา
3. คำว่ายุคสมัยในประวัติศาสตร์หมายถึงข้อใดถูกต้องที่สุด
 - ก. การศึกษาสังคมมนุษย์ในอดีต
 - ข. การเปลี่ยนแปลงของระบบสังคม
 - ค. การศึกษาสังคมมนุษย์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต
 - ง. การศึกษาอดีตของสังคมมนุษย์โดยมองจากด้านเวลา
4. ข้อใดคือหลักเกณฑ์การแบ่งยุคสมัยก่อนประวัติศาสตร์สากล
 - ก. แบ่งตามจักรวรรดิ
 - ข. แบ่งตามเมืองหลวง
 - ค. แบ่งตามพัฒนาการมนุษย์
 - ง. ใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงตามเวลาที่ใกล้เคียงกับปัจจุบัน

5. ข้อใดจัดอยู่ในประวัติศาสตร์สากลสมัยโบราณ

- ก. อารยะธรรมกรีก
- ข. ยุคจักรวรรดินิยม
- ค. อารยะธรรมไบแซนไทน์
- ง. จักรวรรดิโรมันตะวันออก

6. อาณาจักรใดจัดอยู่ในสมัยโบราณ

- ก. อาณาจักรละโว้
- ข. อาณาจักรทวารวดี
- ค. อาณาจักรตามพรลิงค์
- ง. อาณาจักรโยนกเชียงแสน

7. ข้อใดเป็นช่วงเวลาในยุคประวัติศาสตร์ไทยสมัยกลาง

- ก. สมัยธนบุรี
- ข. สมัยสุโขทัย
- ค. สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
- ง. สมัยรัตนโกสินทร์ยุคปรับปรุงประเทศ

8. ข้อใดเป็นการนับศักราชแบบไทยทั้งหมด

- ก. พ.ศ., ร.ศ., ม.ศ.
- ข. ฮ.ศ., จ.ศ., พ.ศ.
- ค. พ.ศ., ฮ.ศ., จ.ศ.
- ง. ร.ศ., ค.ศ., จ.ศ.

9. การนับศักราชแบบใดที่ไม่ใช่ของไทย

- ก. จุลศักราช
- ข. พุทธศักราช
- ค. มหาศักราช
- ง. คริสต์ศักราช

10. ศักราชแบบใดต่อไปนี้ที่มีการใช้ก่อนศักราชอื่นๆ

- ก. จุลศักราช
- ข. พุทธศักราช
- ค. มหาศักราช
- ง. คริสต์ศักราช

11. ข้อใดเขียนถูกต้องเกี่ยวกับปีก่อนมีการใช้ค.ศ.76 ปี

- ก. B.C. 76
- ข. 76 B.C.
- ค. A.D 76
- ง. 76 A.D

12. เมื่อค.ศ. เริ่มนับเมื่อพระเยซูประสูติ และพ.ศ. เริ่มนับเมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพาน ดังนั้น พระพุทธเจ้าประสูติก่อนพระเยซูกี่ปี

- ก. 543 ปี
- ข. 544 ปี
- ค. 623 ปี
- ง. 624 ปี

13. การเริ่มนับพุทธศักราชของไทยแตกต่างจากพม่าและศรีลังกาอย่างไร

- ก. ไม่แตกต่าง เริ่มนับ พ.ศ.1 เมื่อพระพุทธเจ้าประสูติ
- ข. ไม่แตกต่างเริ่มนับ พ.ศ. 1 เมื่อพระพุทธเจ้าดับขันธปรินิพพาน
- ค. ต่างต่าง ไทยเริ่มนับ พ.ศ. 1 ในปีที่พระพุทธเจ้าประสูติ ส่วนศรีลังกาและพม่าเริ่มนับ พ.ศ.1 เมื่อพระพุทธเจ้าประสูติได้ 1 ปี
- ง. ต่างต่าง ไทยเริ่มนับ พ.ศ. 1 หลังจากพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว 1 ปี ขณะที่ศรีลังกาและพม่าเริ่มนับ พ.ศ. 1 หลังจากพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน

14. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. การนับศักราชทั้งสากลและไทยไม่มีความแตกต่างกัน เพราะเกี่ยวกับศาสนาเหมือนกัน
- ข. การนับศักราชทั้งสากลและไทยมีความแตกต่างกัน ตรงที่ศักราช1นับในปีที่พระเยซูสิ้นพระชนม์ ส่วน พ.ศ. 1 นับจากปีที่พระพุทธเจ้าประสูติ
- ค. การนับศักราชทั้งสากลและไทยมีความเหมือนกันตรงที่เกี่ยวกับศาสนา แต่ต่างกับตรงที่ ค.ศ. 1 นับจากปีที่พระพุทธเจ้าดับขันธปรินิพพาน
- ง. การนับศักราชทั้งสากลและไทยมีความเหมือนกันตรงที่เกี่ยวกับศาสนา แต่ต่างกันตรงที่ ค.ศ. 1 นับจากปีที่พระเยซู ส่วน พ.ศ. 1 นับจากปีที่พระพุทธเจ้าสิ้นพระชนม์แล้ว 1 ปี

15. ข้อใดคืออักษรย่อของสากลศักราช

- ก. ค.ศ.
- ข. ส.ศ.
- ค. ศ.ศ.

ง. ศ.ศ.

16. ศักราชที่กษัตริย์พม่ามีพระราชดำริขึ้นในสมัยอาณาจักรพุกามและแพร่หลายเข้ามาทางอาณาจักรล้านนา เป็นศักราชแบบใด

- ก. จุลศักราช
- ข. มหาศักราช
- ค. พุทธศักราช
- ง. รัตนโกสินทร์

17. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นในประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่

- ก. สงครามเย็น
- ข. การสำรวจทางทะเล
- ค. ยุคเทคโนโลยีการสื่อสาร
- ง. การสร้างอาณาจักรคริสเตียน

18. ข้อใดเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสมัยปัจจุบัน

- ก. สงครามเย็น
- ข. การปฏิวัติฝรั่งเศส
- ค. สงครามโลกครั้งที่ 1-2
- ง. การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

19. ข้อใดแสดงความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของยุคสมัยได้ถูกต้อง

- ก. สงครามโลกครั้งที่ 1 , ยุคจักรวรรดินิยม, การปฏิวัติอุตสาหกรรม
- ข. ยุคจักรวรรดินิยม, การปฏิวัติอุตสาหกรรม, การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์
- ค. การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์, การปฏิวัติอุตสาหกรรม, ยุคจักรวรรดินิยม
- ง. การปฏิวัติอุตสาหกรรม, การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์, สงครามโลกครั้งที่ 1

20. ข้อใดจัดเป็นยุคที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างประวัติศาสตร์สากลและประวัติศาสตร์ไทย

- ก. อารยะธรรมโรมัน – สมัยอยุธยา
- ข. สงครามเย็น – ยุคปรับปรุงประเทศ
- ค. การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ – สมัยธนบุรี
- ง. ยุคจักรวรรดินิยม – ยุคปรับปรุงประเทศ

เฉลย

1. ก
2. ค
3. ง
4. ค
5. ก
6. ข
7. ข
8. ก
9. ง
10. ค
11. ข
12. ค
13. ง
14. ง
15. ก
16. ก
17. ข
18. ก
19. ค
20. ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แบบทดสอบหลังเรียน

1. อาณาจักรใดจัดอยู่ในสมัยโบราณ

- ก. อาณาจักรละโว้
- ข. อาณาจักรทวารวดี
- ค. อาณาจักรตามพรลิงค์
- ง. อาณาจักรโยนกเชียงแสน

2. ข้อใดเป็นช่วงเวลาในยุคประวัติศาสตร์ไทยสมัยกลาง

- ก. สมัยธนบุรี
- ข. สมัยสุโขทัย
- ค. สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
- ง. สมัยรัตนโกสินทร์ยุคปรับปรุงประเทศ

3. ข้อใดเป็นการนับศักราชแบบไทยทั้งหมด

- ก. พ.ศ., ร.ศ., ม.ศ.
- ข. ฮ.ศ., จ.ศ., พ.ศ.
- ค. พ.ศ., ฮ.ศ., จ.ศ.
- ง. ร.ศ., ค.ศ., จ.ศ.

4. เมื่อค.ศ. เริ่มนับเมื่อพระเยซูประสูติ และพ.ศ. เริ่มนับเมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพาน ดังนั้น พระพุทธเจ้าประสูติก่อนพระเยซูกี่ปี

- ก. 543 ปี
- ข. 544 ปี
- ค. 623 ปี
- ง. 624 ปี

5. การเริ่มนับพุทธศักราชของไทยแตกต่างจากพม่าและศรีลังกาอย่างไร

- ก. ไม่แตกต่าง เริ่มนับ พ.ศ. 1 เมื่อพระพุทธเจ้าประสูติ
- ข. ไม่แตกต่าง เริ่มนับ พ.ศ. 1 เมื่อพระพุทธเจ้าดับขันธปรินิพพาน
- ค. แตกต่าง ไทยเริ่มนับ พ.ศ. 1 ในปีที่พระพุทธเจ้าประสูติ ส่วนศรีลังกาและพม่าเริ่มนับ พ.ศ. 1 เมื่อพระพุทธเจ้าประสูติได้ 1 ปี
- ง. แตกต่าง ไทยเริ่มนับ พ.ศ. 1 หลังจากพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว 1 ปี ขณะที่ศรีลังกาและพม่าเริ่มนับ พ.ศ. 1 หลังจากพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน

6. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. การนับศักราชทั้งสากลและไทยไม่มีความแตกต่างกัน เพราะเกี่ยวกับศาสนาเหมือนกัน
- ข. การนับศักราชทั้งสากลและไทยมีความแตกต่างกัน ตรงที่ศักราชนับในปีที่พระเยซูสิ้นพระชนม์ ส่วน พ.ศ. 1 นับจากปีที่พระพุทธเจ้าประสูติ
- ค. การนับศักราชทั้งสากลและไทยมีความเหมือนกันตรงที่เกี่ยวกับศาสนา แต่ต่างกันตรงที่ ค.ศ. 1 นับจากปีที่พระพุทธเจ้าดับขันธปรินิพพาน
- ง. การนับศักราชทั้งสากลและไทยมีความเหมือนกันตรงที่เกี่ยวกับศาสนา แต่ต่างกันตรงที่ ค.ศ. 1 นับจากปีที่พระเยซู ส่วน พ.ศ. 1 นับจากปีที่พระพุทธเจ้าสิ้นพระชนม์แล้ว 1 ปี

7. การนับศักราชแบบใดที่ไม่ใช่ของไทย

- ก. จุลศักราช
- ข. พุทธศักราช
- ค. มหาศักราช
- ง. คริสต์ศักราช

8. ศักราชแบบใดต่อไปนี้มีการใช้ก่อนศักราชอื่นๆ

- ก. จุลศักราช
- ข. พุทธศักราช
- ค. มหาศักราช
- ง. คริสต์ศักราช

9. ข้อใดเขียนถูกต้องเกี่ยวกับปีก่อนมีการใช้ค.ศ. 76

- ก. B.C. 76
- ข. 76 B.C.
- ค. A.D 76
- ง. 76 A.D

10. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นในประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่

- ก. สงครามเย็น
- ข. การสำรวจทะเล
- ค. ยุคเทคโนโลยีการสื่อสาร
- ง. การสร้างอาณาจักรคริสเตียน

11. ศักราชที่กษัตริย์พม่ามีพระราชดำริขึ้นในสมัยอาณาจักรพุกามและแพร่หลายเข้ามาทางอาณาจักรล้านนา เป็นศักราชแบบใด

- ก. จุลศักราช
- ข. มหาศักราช
- ค. พุทธศักราช
- ง. รัตนโกสินทร์

12. ข้อใดจัดเป็นยุคที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างประวัติศาสตร์สากลและประวัติศาสตร์ไทย

- ก. อารยะธรรมโรมัน – สมัยอยุธยา
- ข. สงครามเย็น – ยุคปรับปรุงประเทศ
- ค. การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ – สมัยธนบุรี
- ง. ยุคจักรวรรดินิยม – ยุคปรับปรุงประเทศ

13. ข้อใดคือหลักเกณฑ์การแบ่งยุคสมัยก่อนประวัติศาสตร์สากล

- ก. แบ่งตามจักรวรรดิ
- ข. แบ่งตามเมืองหลวง
- ค. แบ่งตามพัฒนาการมนุษย์
- ง. ใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงตามเวลาที่ใกล้เคียงกับปัจจุบัน

14. ข้อใดจัดอยู่ในประวัติศาสตร์สากลสมัยโบราณ

- ก. อารยะธรรมกรีก
- ข. ยุคจักรวรรดินิยม
- ค. อารยะธรรมไบแซนไทน์
- ง. จักรวรรดิโรมันตะวันออก

15. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. การนับศักราชทั้งสากลและไทยไม่มีความแตกต่างกัน เพราะเกี่ยวกับศาสนาเหมือนกัน
- ข. การนับศักราชทั้งสากลและไทยมีความแตกต่างกัน ตรงที่ศักราช 1 นับในปีที่พระเยซูสิ้นพระชนม์ ส่วน พ.ศ. 1 นับจากปีที่พระพุทธเจ้าประสูติ
- ค. การนับศักราชทั้งสากลและไทยมีความเหมือนกันตรงที่เกี่ยวกับศาสนา แต่ต่างกับตรงที่ ค.ศ. 1 นับจากปีที่พระพุทธเจ้าดับขันธปรินิพพาน
- ง. การนับศักราชทั้งสากลและไทยมีความเหมือนกันตรงที่เกี่ยวกับศาสนา แต่ต่างกันตรงที่ ค.ศ. 1 นับจากปีที่พระเยซู ส่วน พ.ศ. 1 นับจากปีที่พระพุทธเจ้าสิ้นพระชนม์แล้ว 1 ปี

16. ข้อใดคืออักษรย่อของสากลศักราช

- ก. ค.ศ.
- ข. ส.ศ.
- ค. ศ.ศ.
- ง. ส.ศ.

17. รัตนโกสินทร์ศก (ร.ศ.) เริ่มใช้ในสมัยใด

- ก. รัชกาลที่ 1
- ข. รัชกาลที่ 2
- ค. รัชกาลที่ 3
- ง. รัชกาลที่ 4

18. อีจรัศักราช (ฮ.ศ. 1) เริ่มเมื่อใด

- ก. พระนบีมุฮัมมัดประสูติ
- ข. พระนบีมุฮัมมัดสวรรคต
- ค. พระนบีมุฮัมมัดอพยพออกจากเมืองเมกกะ
- ง. พระนบีมุฮัมมัดอพยพออกจากเมืองเมดินา

19. คำว่ายุคสมัยในประวัติศาสตร์หมายถึงข้อใดถูกต้องที่สุด

- ก. การศึกษาสังคมมนุษย์ในอดีต
- ข. การเปลี่ยนแปลงของระบบสังคม
- ค. การศึกษาสังคมมนุษย์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต
- ง. การศึกษาอดีตของสังคมมนุษย์โดยมองจากล้านเวลา

20. ข้อใดคือหลักเกณฑ์การแบ่งยุคสมัยกับประวัติศาสตร์สากล

- ก. แบ่งตามจักรวรรดิ
- ข. แบ่งตามเมืองหลวง
- ค. แบ่งตามพัฒนาการมนุษย์
- ง. ใช้เกณฑ์การแบ่งตามเวลาที่ใกล้เคียงกับปัจจุบัน

เฉลย

1. ข

2. ข

3. ก

4. ค

5. ง

6. ง

7. ก

8. ง

9. ค

10. ข

11. ข

12. ก

13. ง

14. ง

15. ค

16. ก

17. ง

18. ก

19. ค

20. ค

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่